

24.11.2008/213

**BAZI VARLIKLARIN MİLLİ EKONOMİYE
KAZANDIRILMASI
HAKKINDA KANUN YAYIMLANDI**

ÖZET : Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun yayımlanmıştır. Yükümlüler, **28.02.2009** tarihine kadar bu Yasadan yararlanabileceklerdir.

22.11.2008 tarihli ve 27062sayılı Resmi Gazetede Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun yayımlandı. Bu Yasada, gerçek ve tüzel kişilere ait olup

- Yurt dışında bulunan para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının ekonomiye kazandırılması ve
- Taşınmazların kayda alınması ile
- Yurt içinde bulunan ancak işletmelerin özkaynakları içinde yer almayan bu türden varlıkların sermaye olarak konulmak suretiyle

işletmelerin sermaye yapılarının güçlendirilmesini sağlamak amaçlanmıştır.

Bu Kanun; para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazların yurda getirilmesi veya beyan üzerine kayda alınmasına ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

Yasa, 22.11.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yasa, bu sirkülerimize eklenmiştir.

I. YARARLANMA SÜRESİ

Yasa kapsamına alınan varlıkların beyan veya bildirimi için, bunlara 1/10/2008 tarihi itibarıyla sahip olunması gerekmektedir. Beyan veya bildirim süresi 28/02/2009 tarihinde sona ermektedir.

II. YAPILMASI GEREKEN İŞLEMLER

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak 1/10/2008 tarihi itibarıyla kanuni defter kayıtlarında işletmenin özkaynakları arasında yer almayan

- Para,
- Altın,
- Döviz,
- Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları
- Taşınmazlar,

Yeni Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle¹ vergi dairelerine beyan edilecektir.

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu Yasa hükümlerine göre 213 sayılı Yasa uyarınca kanuni defterlerine, taşınmazlar dışındaki varlıklarını banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırmak suretiyle kaydederek pasifte özel fon hesabı açacaklardır. Bu fon hesabı, sermayenin cüz'ü addolunacak ve beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave oluncaktır.

¹ RAYİÇ BEDEL (VUK MÜKERRER MADDE 266) bir iktisadi kıymetin değerlendirme günündeki normal alım satım değeridir.

Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca göstereceklerdir. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayacaktır.

Defter tutma yükümlülüğü bulunmayan gelir vergisi mükellefleri, taşınmazlar dışındaki varlıklarına ait tutarları banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatıracaklardır. Bunlar için başka şartlar aranmayacaktır.

III. VERGİ ORANI

- Vergi dairelerine yurt dışında bulunan varlıklardan beyan edilenlerin değeri üzerinden **% 2**,
- Türkiye'de bulunan varlıklardan beyan edilenlerin değeri üzerinden **% 5**

oranında vergi tarhedilecektir. Tarh edilen bu vergi , tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenecektir. Ödenen vergiler, hiçbir suretle gider yazılamayacak olup başka bir vergiden de mahsup edilemeyecektir.

Öte yandan, banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak **% 2 oranında hesapladıkları vergiyi, bildirim izleyen ayın onbeşinci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla bir beyanname ile bağlı bulunduğu vergi dairesine beyan edecekler ve aynı sürede ödeyeceklerdir.**

Ödenen vergiler, hiçbir suretle gider yazılamayacak olup başka bir vergiden de mahsup edilemeyecektir.

IV. BEYAN EDİLEN VARLIKLARIN DEĞERİ YAPILACAK İNCELEMELERDE BULUNACAK MATRAH FARKLARINDAN MAHSUP EDİLECEKTİR

Bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacaktır. Ancak, diğer nedenlerle **22.11.2008 tarihinden sonra başlayan**, 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemeleri sonucu;

- **Gelir,**
- **Kurumlar ve**
- **Katma değer vergisi**

yönünden tespit edilen matrah farkından, bu Yasa kapsamında beyan edilen tutarlar mahsup edilerek tarhiyat yapılacaktır. Dolayısıyla yukarıdaki vergiler dışında kalan özel tüketim vergisi, damga vergisi, harç gibi vergiler açısından ise mahsup yapılmayacaktır.

Ayrıca, yurt dışında bulunan varlıkların bildirildiği veya beyan edildiği halde, 1/10/2008 tarihi itibarıyla;

- **Yurt dışında bulunduğu kanaat verici belge ile tevsik edilemeyen ve**
- **Bildirim veya beyanın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde Türkiye'ye getirilmeyen veya**
- **Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmeyen**
 - ✓ **Para,**
 - ✓ **Döviz,**
 - ✓ **Altın,**

- ✓ Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları

dolayısıyla veya

yurt içinde bulunan ve beyanda bulunulduğu halde bilanço esasına göre defter tutmayan mükelleflerce söz konusu varlıklara ilişkin tutarların

- ✓ Banka ve
- ✓ Aracı kurumlara

yatırılmaması,

Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce ise

- ✓ süresi içinde sermaye artırımında bulunulmaması

hallerinde 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemeleri sonucu bulunan gelir, kurumlar ve katma değer vergisi matrahlarından beyan ve bildirilen değerlerden mahsup yapılmayacaktır.

V. BEYAN EDİLEN VARLIKLAR İÇİN AMORTİSMAN AYRILMAYACAKTIR

Beyan edilen varlıklarla ilgili olarak 213 sayılı Yasanın amortismanlara ilişkin hükümleri uygulanmayacaktır. Bu varlıkların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmeyecektir. Ancak, bu hükmün mevhumu muhalifinden, varlıkların satışından elde edilen kazançların beyan edilmesi gerektiği sonucu çıkmaktadır.

İlgili kurum ve kuruluşlar, gerçek ve tüzel kişilerin bu madde uyarınca yapılacak işlemlere ilişkin taleplerini yerine getirmeye mecburdurlar.

VI. MALİYE BAKANLIĞININ DÜZENLEME YETKİSİ

Bu Yasa uyarınca verilmesi gereken beyannamelerin şekil, içerik ve ekleri ile verileceği yeri ve Yasanın uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

VII. YURT DIŐI İŞTİRAK KAZANÇLARI İŐTİSNASI

Bu Yasanın geçici 1 nci maddesi uyarınca, **tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların;**

- a) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlara ilişkin iştirak hisselerinin satışından doğan kazançları,
- b) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlardan elde ettikleri iştirak kazançları,
- c) Yurt dışında bulunan işyeri ve daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri ticari kazançları,

30/4/2009 tarihine kadar elde edilenler de dahil olmak üzere, 22.11.2008 tarihinden itibaren **31/5/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmesi kaydıyla** gelir veya kurumlar vergisinden müstesna tutulmuŐtur.

VIII. YURT DIŞINDA BULUNAN KURUMLARIN TASFİYE KAZANÇLARI İSTİSNASI

Bu Yasanın geçici 1 nci maddesi uyarınca,

→ Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile

→ Kurumların,

kanuni ve iŐ merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumların tasfiyesinden doğan kazançları, 31/10/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması kaydıyla gelir ve kurumlar vergisinden müstesna tutulmuŐtur.

IX. MEVDUATA GÜVENCE SINIRI BAKANLAR KURULU'NCA BELİRLENECEKTİR.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun "Mevduatın ve Katılım Fonunun Sigortalanması" baŐlığını taŐıyan 63 ncü maddesinin 3ncü fıkrasında aŐaėıdaki hüküm yer almaktadır.

"...

Sigortaya tabi olacak tasarruf mevduatı ve gerçek kişilere ait katılım fonlarının kapsamı ve tutarı, Merkez Bankası, Kurul ve Hazine MüsteŐarlığının olumlu görüşü alınmak suretiyle Fon Kurulu tarafından belirlenir. Risk esaslı sigorta priminin oranı, yıllık bazda sigortaya tabi tasarruf mevduat ve katılım fonunun binde yirmisini aşamaz. Risk esaslı sigorta priminin tarifesi, tahsil zamanı, şekli ve diğer hususlar Kurulun görüşü alınmak suretiyle Fon Kurulu tarafından belirlenir.

..."

Bu Yasanın Geçici 2 nci maddesi ile, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 63 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sigortaya tabi olacak tasarruf mevduatının ve gerçek kişilere ait katılım fonlarının kapsamını ve tutarını belirlemeye ilişkin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kuruluna verilen yetkiler, **22.11.2010 tarihine kadar** doğrudan Bakanlar Kurulu tarafından kullanılacaktır. Bakanlar Kurulu, bu süre içerisinde tasarruf mevduatının ve gerçek kişilere ait katılım fonunun yanı sıra, sigortaya tabi olacak diğer mevduatın ve katılım fonlarının kapsamını ve/veya tutarını ve sigorta kapsamı dışında tutulacak mevduat ve katılım fonlarının niteliğini belirlemeye de yetkili kılınmıştır.

Bakanlar Kurulu tarafından sigortaya tabi tutulan mevduat ve katılım fonları Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından sigorta edilecektir. Ayrıca, kredi kuruluşları, nezdlerinde bulunan bu kapsamdaki mevduat ve katılım fonlarını, sigortaya tabi kısım üzerinden sigorta ettirmek ve bunun üzerinden prim ödemek zorundadırlar.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek kapsam ve tutardaki sigortaya tabi mevduat ve katılım fonu için ödenecek sigorta priminin oranını, tarifesini, tahsil zamanını, şeklini ve diğer hususları, 5411 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirlenen usul ve esaslara tabi olmaksızın Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun görüşünü alarak belirleyecektir.

Saygılarımızla...

**BAZI VARLIKLARIN MİLLİ EKONOMİYE KAZANDIRILMASI
HAKKINDA KANUN**

Kanun No : 5811
Kabul Tarihi : 13/11/2008

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Kanunun amacı; gerçek ve tüzel kişilere ait olup yurt dışında bulunan para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının ekonomiye kazandırılması ve taşınmazların kayda alınması ile yurt içinde bulunan ancak işletmelerin özkaynakları içinde yer almayan bu türden varlıkların sermaye olarak konulmak suretiyle işletmelerin sermaye yapılarının güçlendirilmesini sağlamaktır.

(2) Bu Kanun; para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazların yurda getirilmesi veya beyan üzerine kayda alınmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

MADDE 2 - (1) Bu Kanunda geçen;

- a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- b) Aracı kurumlar: 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan aracı kurumları,
- c) Kanaat verici belge: Devlet tarafından veya Devlet güvencesinde tutulan kayıt ve sicilleri; banka, banker, aracı kurumlar ve benzeri mali kurumlar ile posta idaresi, noter gibi kurum ve kuruluşların kayıt ve belgelerini, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun İkinci Kitabının Üçüncü Kısımında yer alan belgeler ve muadili belgeler ile bilgi değişiminde bulunulan yabancı ülkelerde yetkili makamlardan alınarak mahallindeki Türk elçilik ya da konsoloslukları, yoksa ilgili ülkenin Türk menfaatini koruyan aynı nitelikteki temsilcileri tarafından tasdik olunan belgeleri, ifade eder.

Uygulama esasları

MADDE 3 - (1) Gerçek veya tüzel kişilerce, 1/10/2008 tarihi itibarıyla sahip olunan ve yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile varlığı kanaat verici bir belgeyle ispat edilen taşınmazlar, bu Kanunun yayımlandığı ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar Yeni Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle banka veya aracı kuruma bildirilir ya da vergi dairelerine beyan edilir. Bu kıymetler, 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükellefler tarafından beyan tarihi itibarıyla kanuni defterlere kaydedilebilir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu Kanun hükümleri uyarınca kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetler

için pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı, sermayenin cüz'ü addolunur, sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılamaz, işletmenin tasfiye edilmesi halinde ise vergilendirilmez. Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

(2) Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak 1/10/2008 tarihi itibarıyla kanuni defter kayıtlarında işletmenin öz kaynakları arasında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, bu Kanunun yayımlandığı ayı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar Yeni Türk Lirası cinsinden rayiç bedelle vergi dairelerine beyan edilir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu Kanun hükümlerine göre 213 sayılı Kanun uyarınca kanuni defterlerine, taşınmazlar dışındaki varlıklarını banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırmak suretiyle kaydederek pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı, sermayenin cüz'ü addolunur ve beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave olunur. Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz. Defter tutma yükümlülüğü bulunmayan gelir vergisi mükellefleri, taşınmazlar dışındaki varlıklarına ait tutarları banka ve aracı kurumlardaki hesaplara yatırır, bunlar için ayrıca diğer şartlar aranmaz.

(3) Vergi dairelerine birinci fıkraya göre beyan edilen varlıkların değeri üzerinden % 2, ikinci fıkraya göre beyan edilen varlıkların değeri üzerinden % 5 oranında vergi tarhedilir ve bu vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenir. Bu fıkraya ve dördüncü fıkraya göre ödenen vergi, hiçbir suretle gider yazılamaz ve başka bir vergiden mahsup edilemez.

(4) Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak % 2 oranında hesapladıkları vergiyi, bildirim izleyen ayın onbeşinci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla bir beyanname ile bağlı bulunduğu vergi dairesine beyan eder ve aynı sürede öderler.

(5) Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Ancak, diğer nedenlerle bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra başlayan 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemeleri sonucu gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farkından, bu Kanun kapsamında beyan edilen tutarlar mahsup edilerek tarhiyat yapılır.

(6) Beyan edilen varlıklarla ilgili olarak 213 sayılı Kanunun amortismanlara ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu varlıkların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.

(7) Birinci fıkra uyarınca bildirildiği veya beyan edildiği halde, 1/10/2008 tarihi itibarıyla yurt dışında bulunduğu kanaat verici belge ile tevsik edilemeyen ve bildirim veya beyanın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde Türkiye'ye getirilmeyen veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmeyen para, döviz,altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları dolayısıyla veya ikinci fıkra uyarınca beyanda bulunulduğu halde bilanço esasına göre defter tutmayan mükelleflerce söz konusu varlıklara ilişkin tutarların banka ve aracı kurumlara yatırılmaması, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce ise süresi içinde sermaye artırımında bulunulmaması hallerinde beşinci fıkra hükmünden yararlanılamaz.

(8) İlgili kurum ve kuruluşlar, gerçek ve tüzel kişilerin bu madde uyarınca yapılacak işlemlere ilişkin taleplerini yerine getirmeye mecburdurlar.

Düzenleme yetkisi

MADDE 4 - (1) Bu Kanun uyarınca verilmesi gereken beyannamelerin şekil, içerik ve ekleri ile verileceği yeri ve Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların;

a) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlara ilişkin iştirak hisselerinin satışından doğan kazançları,

b) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlardan elde ettikleri iştirak kazançları,

c) Yurt dışında bulunan işyeri ve daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri ticari kazançları,

30/4/2009 tarihine kadar elde edilenler de dahil olmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/5/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmesi kaydıyla gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.

(2) Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumların tasfiyesinden doğan kazançları, 31/10/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması kaydıyla gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

GEÇİCİ MADDE 2 -(1) 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 63 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sigortaya tabi olacak tasarruf mevduatının ve gerçek kişilere ait katılım fonlarının kapsamını ve tutarını belirlemeye ilişkin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kuruluna verilen yetkiler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl

süreyle doğrudan Bakanlar Kurulu tarafından kullanılır. Bakanlar Kurulu, bu süre içerisinde tasarruf mevduatının ve gerçek kişilere ait katılım fonunun yanı sıra, sigortaya tabi olacak diğer mevduatın ve katılım fonlarının kapsamını ve/veya tutarını ve sigorta kapsamı dışında tutulacak mevduat ve katılım fonlarının niteliğini belirlemeye de yetkilidir.

(2) Bakanlar Kurulu tarafından sigortaya tabi tutulan mevduat ve katılım fonları Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından sigorta edilir ve kredi kuruluşları, neplerinde bulunan bu kapsamdaki mevduat ve katılım fonlarını, sigortaya tabi kısım üzerinden sigorta ettirmek ve bunun üzerinden prim ödemek zorundadırlar. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek kapsam ve tutardaki sigortaya tabi mevduat ve katılım fonu için ödenecek sigorta priminin oranını, tarifesini, tahsil zamanını, şeklini ve diğer hususları, 5411 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirlenen usul ve esaslara tabi olmaksızın Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun görüşünü alarak belirler.

Yürürlük

MADDE 5 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.